

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

596. An Resignatarius, seu debens pensionem stante commissione appellationis, seu ante finitam litem intentate regressûs ob non solutam pensionem possit pœnitere, offerendo solvere pensionem, & sic ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Respondeo primò: Dum agitur ad regressum ob non solutam pensionem simpliciter, sententia declaratoria, quòd intret regressus, est appellabilis. Lott. l. 1. q. 40. n. 277. juncto n. 281. quia regressus hic est odiosus, & fundatur ex toto super proterviâ & dolosâ contumaciâ titularis nolentis solvere pensionem, adeoque sicut requirit declaratoriam hujus contumaciâ, ita & à dicta sententia appellari potest; cum sententia, sub quacunque forma feratur, quia habet connexum factum, live ob connexionem facti est appellabilis, dum factum sæpe patitur instantiam. Lott. loc. cit. quemadmodum, ut idem n. 285. nec debitor repelli potest tanquam perjurus, qui non solvit statim temporibus, ut juravit; cum pro incurrendo perjurio non sufficiat non observantia, sed etiam exigatur dolus, ut Gratian. conf. 2. in fine l. 1. Unde jam etiam in hac materia solutionis pensionis mora solutionis semper est purgabilis. Lott. n. 284. sic ex æquitate tentum inquitens à Rota apud Verall. decis. 9. n. 2. p. 1. quæ erat pars altera quæriti.

2. Respondeo secundò: Dum agitur ad regressum non ob non solutam pensionem, sed quia petita fuit vel annullatio, vel reductio pensionis, contra quod conventum inter resignantem cum pensione, & clausula: non aliter, nec aliis, nec alio modo, & resignatarius sub hac conditione regressus ad beneficium resignatum. In primo casu, nempe, si petitur, pensionem annullari, & hinc regressus intentatus, requiritur declaratoria & canonicatoria regressus propter turbiditatem hujus actionis, & hinc à dicta sententia declaratoria appellare licet, non secus ac in casu declaratorie regressus ob non solutionem pensionis. Lott. loc. cit. n. 290. & 291. In secundo verò casu, nempe, si petita reductio pensionis, quia tunc factum, à quo pendet regressus, est liquidum ex ipsa confessione partis etiam ad effectum executionis, hinc opus non est aliâ declaratoriâ; nec ratione facti quasi illiquidum; quia ut dictum, illud est plus quam liquidum; nec ratione subjecti, quasi agatur de poena & incurfu illius, quia hic regressus non est propriè poena, sed conditio quadam, vel modus rei traditæ, Lott. n. 292. & 293. & consequenter non est locus appellationi. Addit tamen Lott. n. 295. credere se, etiam in hoc casu admittendam adhuc appellationem, si procederetur per viam hujusmodi declaratorie, quod qualiter contingere possit, *ibidem* declarat.

3. Porro pro declaratione præcedentium notandum: dum dicitur, quòd reservetur regressus in casu petite, vel tentate reductionis, id intelligitur de reductione indebita, & calumniosa, ad effectum evitandi solutionem, non autem de debita ex natura rei (v. g. dum supponitur expressus falsus valor) cum pensio non debeatur nisi ex fructibus; quia supposita reducibilitate ex natura rei, reductionem intentans tanquam agens ex natura rei, non dicitur contravenire suæ promissioni, & hic non est locus regressui. Lott. loc. cit. n. 269. & ex eo Ventrigl. cit. §. 2. n. 77. citantes Ruin. conf. 51. n. 15. vol. 1. Idem tenet Azor p. 2. l. 8. c. 9. q. 5. in fine ubi: quòd clausula illa: ut pensio ad minorem quantitatem reducti, aut tanquam irrita & inanis extinguatur: locum habeat, quando exceptio beneficiati, seu debentis pensionem, quâ petit, ut pensio ad minorem summam redigatur, aut tanquam irrita extinguatur, est facti tantum, non juris. Item, dum regressus reservatus in casu, si resignatarius al-

leget nullitatem pensionis, seu diceret de illius nullitate, illud non intelligendum de nullitate orta ex defectu intentionis Papæ in reservando pensionem, seu si nullitas ipsa fuisset expressa Papæ, v. g. dum falsò narratum Papæ, pensionem non excedere medietatem fructuum (& in genere, dum exceptio nullitatis esset juris, non autem facti, v. g. dum pensio reservata in fructibus, & non in distributionibus, & exciperet seu contenderet debitor, nullam esse pensionem, quia constituta in fructibus, & beneficium non habet fructus, sed consistit in meris distributionibus, exceptio enim hac juris foret, cum pensio non solet in distributionibus imponi, Paris. & Azor mox citandi) si enim aperte doceretur de tali nullitate, nempe de hujusmodi excessu medietatis, elideretur actio ad regressum, sed intelligendum de aliis nullitatibus non expressis & quasi extrinsecis. Paris. l. 6. q. 3. n. 8. Lott. loc. cit. n. 274. Ventrigl. loc. cit. n. 78. Etiam autem in hoc casu non fit locus regressui, & resignans seu pensionarius repetere nequeat beneficium ratione regressus, poterit tamen agere, & repetere illud actione spoliæ, perinde ac si eo spoliatus esset, Paris. loc. cit. n. 9. Lott. n. 275. Azor p. 2. l. 8. c. 9. q. 4.

Quæstio 596. An resignatarius, seu debens pensionem stante commissione appellationis, seu ante finitam litem intentari regressus ob non solutam pensionem, possit panitere, offerendo solvere pensionem, & sic evadere penam regressus?

Respondeo affirmativè; Sententia enim declaratoria & canonicatoria regressus per appellationem suspenditur, & durante lite habetur, ac si non esset. Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 77. citans Sarnens. ad reg. de surrogand. q. 7. & Rotam in Placentin. Decanatus 15. Nov. 1595. Idem tenere videtur Lott. l. 1. q. 39. n. 156. in genere dicendo, quòd qualitercunque intenteretur actio, non aliter liberari titulari, quam solutione pecuniæ, in qua reservata pensio. Secus tamen est, quando dicta sententia declaratoria transisset in rem judicatam. Barb. loc. cit. Similiter lite hac pendente possit ipsum resignantem, seu pensionarium panitere, & renunciare regressui, tradit *ibidem* Barb. ex Gamb. de pot. leg. l. 6. sub n. 439. ac proinde, dum idem Gamb. loc. cit. à n. 483. tradit, intentato, & per sententiam declarato regressu extingui pensionem, & consequenter in eo casu per simplicem concordiam inter resignantem, seu pensionarium, & resignatarium, seu debitorem pensionis non posse pensionem reviviscere sine novo beneplacito Apostolico, id, inquam, intelligendum de concordia inter illos inita, postquam sententia illa declaratoria transisset in rem judicatam.

Quæstio 597. An, si reservata pensio v. g. centum aureorum cum regressu, & dein extincta ea fuerit de consensu Pensionarii quoad dimidiam partem, an ob non solutam illam dimidiam partem intret quoque regressus?

Respondeo, Affirmativè, seu pro illa parte pensionis non extinctæ, non solutæ locum habere posse regressum, quantum est de rigore juris. Paris. l. 6. q. 3. n. 33. & ex eo Azor p. 2. l. 8. c. 9. n. 4. in fine. hic resolutum restantes à Rota in Abulens. & Toleran. pens. quamvis addant, ab eadem Rota *ibidem* resolu-